

ผลการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง (“public hearing”) เรื่อง การแก้ไขประกาศว่าด้วยการให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีในตลาดทุน (“ประกาศฯ”) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะที่ปรึกษาด้านการสอบบัญชี (“คณะที่ปรึกษาฯ”)

1. การรับฟังความคิดเห็น จำนวน 1 ครั้ง (public hearing หลักการและร่างประกาศฯ พร้อมกัน)
2. เมื่อวันที่ 11 เมษายน - 11 พฤษภาคม 2559
3. ผู้จัดส่งความคิดเห็น จำนวน 11 ราย (จากจำนวนผู้เข้าชมทั้งหมด 149 ราย)
4. ประเด็นสำคัญ

4.1 ประเด็นที่สำนักงานไม่เห็นด้วยกับผู้แสดงความคิดเห็น จึงไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติม

(1) ผู้แสดงความคิดเห็น 7 รายจาก 11 รายเสนอให้คงสัดส่วนการลงมติของคณะที่ปรึกษาฯ วั้ที่ 3 ใน 4 ของจำนวนที่ปรึกษาที่เข้าร่วมประชุม เนื่องจากหน่วยงานกำกับดูแลผู้สอบบัญชีต่างประเทศมีข้อกำหนดแต่เพียงว่า องค์ประกอบของคณะที่ปรึกษาฯ ต้องมีสัดส่วนของ non-practitioner มากกว่า current practitioner เท่านั้น แต่ไม่ได้กำหนดไปถึงสัดส่วนการลงมติดังนั้น จึงเห็นว่า เกณฑ์การลงมติของคณะที่ปรึกษาฯ ในปัจจุบันเป็นไปตามมาตรฐานสากลอยู่แล้ว นอกจากนี้ เกณฑ์การลงมตินี้ในสัดส่วนที่มาก (3 ใน 4) ย่อมมีความรอบคอบมากกว่า สัดส่วนการลงมติน้อย (2 ใน 3) ประกอบกับสำนักงานได้คัดเลือกที่ปรึกษาที่เป็น current practitioner จากผู้สอบบัญชีที่มีความรู้ความสามารถ มีจรรยาบรรณ และมีความเป็นอิสระจากผู้ถูกพิจารณาแล้ว ที่ปรึกษากลุ่มนี้จึงน่าจะสามารถลงมติอย่างเป็นกลางได้

ความเห็นสำนักงาน

ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว เนื่องจากการดำเนินการของสำนักงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องมีความเป็นอิสระจากผู้ประกอบวิชาชีพตามข้อกำหนดของ IFIAR¹ และ EU ที่ผ่านมาสำนักงานจึงได้เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะที่เป็น non-practitioner ร่วมเป็นคณะที่ปรึกษาฯ เท่านั้น ต่อมาสำนักงานเห็นว่า ควรมีการรับฟังปัญหาในทางปฏิบัติและข้อจำกัดของผู้สอบบัญชี เพื่อให้การพิจารณา

¹ International Forum of Independent Audit Regulators

การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีมีความรอบคอบยิ่งขึ้น สำนักงานจึงได้เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็น current practitioner เข้าร่วมเป็นคณะที่ปรึกษาฯ ด้วย โดยให้มีผู้แทนจากสำนักงาน สอบบัญชีขนาดใหญ่เพียง 1 รายและจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดกลางและขนาดเล็ก ถึง 2 ราย อย่างไรก็ตาม แม้ว่า IFIAR และ EU จะมีข้อกำหนดเพียงว่า องค์ประกอบของ คณะที่ปรึกษาฯ ต้องมีสัดส่วนของ non-practitioner มากกว่า current practitioner เท่านั้น และไม่ได้กำหนดชัดไปถึงวิธีการลงมติ แต่การดำเนินการของสำนักงานในรายละเอียด เช่น เรื่องการลงมติ สำนักงานก็ต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดข้อครหาหรือข้อสงสัยว่า สำนักงาน มีความเป็นอิสระจากผู้ประกอบวิชาชีพหรือไม่ ดังนั้น การกำหนดเกณฑ์การลงมติของ คณะที่ปรึกษาฯ ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบและการพิจารณาข้อบกพร่องของ ผู้สอบบัญชีด้วยมติ 3 ใน 4 ของที่ปรึกษาที่เข้าร่วมประชุม โดยที่องค์ประกอบของ คณะที่ปรึกษาฯ ในปัจจุบันประกอบด้วย current practitioner 3 ราย และ non-practitioner 6 ราย รวมเป็น 9 ราย นั้น จะทำให้ต้องได้รับคะแนนเสียง 7 ราย จาก 9 รายในการพิจารณา ให้ความเห็นชอบหรือตัดสินใจข้อบกพร่องของผู้สอบบัญชีแต่ละครั้ง ดังนั้น คะแนนเสียง ของ current practitioner ซึ่งมักถูกมองจากคนทั่วไปว่า อาจมี potential conflict of interest เนื่องจากเป็นผู้ประกอบวิชาชีพด้วยกัน จึงมีอิทธิพลเหนือกว่าคะแนนเสียงของ non-practitioner ซึ่งจะขัดต่อเจตนารมณ์ในเรื่องความเป็นอิสระที่กำหนดโดย IFIAR และ EU และอาจทำให้สำนักงานไม่สามารถดำรงสถานะการเป็นสมาชิกของ IFIAR และไม่ได้ รับการยอมรับจาก EU ว่า ระบบการกำกับดูแลผู้สอบบัญชีของประเทศไทยมีมาตรฐาน เทียบเท่าสากล ทำให้ตลาดทุนไทยถูกลดความน่าเชื่อถือ และบริษัทไทยที่ต้องการระดมทุน ในต่างประเทศมีต้นทุนการระดมทุนมากขึ้นจากการที่ไม่สามารถใช้ผู้สอบบัญชีไทย ในการตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินที่จะใช้ในการเสนอขายหลักทรัพย์ ในต่างประเทศ

สำนักงานตระหนักดีว่า การลงโทษหรือการไม่ให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชี มีผลกระทบอย่างมากต่อผู้สอบบัญชีและสำนักงานสอบบัญชี รวมทั้งการพิจารณา ผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีต้องอาศัยดุลยพินิจอย่างมาก จึงได้เสนอให้กำหนดเกณฑ์ การลงมติของคณะที่ปรึกษาฯ ในการพิจารณาลงโทษผู้สอบบัญชีที่ 2 ใน 3 ของจำนวน

ที่ปรึกษาที่เข้าร่วมประชุม เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการพิจารณา ซึ่งในกรณีที่สำนักงาน จะไม่ให้ความเห็นชอบหรือลงโทษผู้สอบบัญชี แต่ current practitioner ทั้งหมดไม่เห็นด้วย นั้น สำนักงานก็ต้องได้คะแนนเสียงจาก non-practitioner ทั้งหมด ซึ่งแสดงว่า ต้องเป็นข้อบกพร่อง ที่มีความชัดเจนและเป็นประเด็นที่ร้ายแรงมาก จึงถือเป็นมาตรการที่มีการพิจารณา อย่างรอบคอบและรัดกุมแล้ว

(2) ผู้แสดงความคิดเห็น 2 รายจาก 11 ราย เสนอให้คงสัดส่วนการลงมติของ คณะที่ปรึกษาฯ ไว้ที่ 3 ใน 4 ของจำนวนที่ปรึกษาที่เข้าร่วมประชุมเช่นเดิม แต่ให้ลดสัดส่วน ที่ปรึกษาที่เป็น current practitioner เหลือ 2 ราย หรือกำหนดให้ current practitioner มีสิทธิเข้าร่วมประชุมแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงแทน

ความเห็นสำนักงาน

ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว แม้ว่าแนวทางที่ผู้แสดงความคิดเห็นเสนอ จะเป็นแนวทางที่ทำให้สำนักงานยังคงดำรงความเป็นอิสระจากผู้ประกอบวิชาชีพและได้รับการยอมรับจากหน่วยงานกำกับดูแลผู้สอบบัญชีในต่างประเทศก็ตาม แต่เนื่องจากสำนักงาน มีเจตนาที่จะให้โอกาส current practitioner เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณา ให้ความเห็นชอบและกระบวนการพิจารณาข้อบกพร่องของผู้สอบบัญชีอย่างเต็มที่ เพื่อให้ กระบวนการดังกล่าวมีความโปร่งใส เป็นธรรม และคำนึงถึงปัญหาในทางปฏิบัติและ ข้อจำกัดของผู้สอบบัญชี สำนักงานจึงเห็นว่า การมีที่ปรึกษาที่เป็น current practitioner จำนวน 3 รายในคณะที่ปรึกษาฯ และการให้สิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมแก่ที่ปรึกษา กลุ่มดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว

(3) ผู้แสดงความคิดเห็น 1 รายจาก 11 ราย เสนอให้คงข้อกำหนดในเรื่องการลงมติ ของคณะที่ปรึกษาฯ ไว้ในประกาศฯ เพื่อความโปร่งใส และไม่เห็นด้วยกับร่างประกาศฯ เนื่องจากทำให้ความโปร่งใสลดลง

ความเห็นสำนักงาน

ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว เนื่องจากการลงมติของคณะที่ปรึกษาฯ เป็นกระบวนการภายในของสำนักงานซึ่งไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ในประกาศฯ การนำข้อกำหนดในเรื่องการลงมติของคณะที่ปรึกษาฯ ออกจากประกาศฯ จึงเป็นเพียง

การปรับปรุงประกาศฯ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นเท่านั้น ซึ่งมีข้อดี คือ ทำให้เกิดความยืดหยุ่นและแก้ไขแนวปฏิบัติได้ง่าย

สำหรับประเด็นเรื่องความโปร่งใส สำนักงานพิจารณาแล้วเห็นว่า สำนักงานได้ปรับองค์ประกอบของคณะที่ปรึกษาฯ โดยให้ current practitioner ได้เข้ามามีส่วนร่วมในคณะที่ปรึกษาฯ ถึง 3 รายจากที่ปรึกษาทั้งหมด 9 ราย จากเดิมที่ไม่ได้เปิดโอกาสให้ current practitioner ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีและการพิจารณาข้อบกพร่องของผู้สอบบัญชีเลย จึงน่าจะทำให้กระบวนการดังกล่าวมีความโปร่งใส เป็นธรรม และเป็นไปโดยคำนึงถึงปัญหาในทางปฏิบัติและข้อจำกัดของผู้สอบบัญชีอย่างเต็มที่แล้ว ดังนั้น การตัดข้อกำหนดในเรื่องดังกล่าวออกจากประกาศฯ และไปใส่ในคำสั่งแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาฯ จึงไม่ได้ทำให้ความโปร่งใสลดลง

ขอขอบคุณผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ตามรายชื่อดังต่อไปนี้

1. คุณเชิดสกุล อ๋นมงคล บริษัท ซี ดับเบิลยู ดับเบิลยู พี จำกัด
2. คุณอภิชาติ สายะสิต บริษัท เบเคอร์ ทิลลี่ ออดิท แอนด์ แอ็ดไวเซอร์รี เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด
3. คุณชวนา วิวัฒน์พนชาติ บริษัท สำนักงานปีติเสวี จำกัด
4. คุณขวัญใจ เกียรติกังวาฬไกล บริษัท เอเอสวี แอนด์ แอสโซซิเอทส์ จำกัด
5. คุณนงราม เลหาอารีดิลก บริษัท เอเอสที มาสเตอร์ จำกัด
6. คุณประดิษฐ์ รอดลอยทุกข์ บริษัท เอเอสที มาสเตอร์ จำกัด
7. คุณจิตราภรณ์ หวังหลี ธนาคารไทยพาณิชย์
8. คุณวิไลรัตน์ โรจน์นครินทร์ บริษัท สอบบัญชี ดี ไอ เอ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
9. คุณสุวิมล กฤตยาเกียรติ์ บริษัท สอบบัญชี ดี ไอ เอ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
10. ศาสตราจารย์เกษรี ณรงค์เดช สำนักงาน เอ. เอ็ม. ที. แอสโซซิเอท
11. คุณสมชาย จินฉนวนาท บริษัท ไฟร์ชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอส จำกัด